

บทประพันธ์เพลง “เลิร์นนิ่ง” สำหรับวงแจ๊สออร์เคสตรา

Music Composition “Learning” For Jazz Orchestra

ณัฐวุฒิ หมดอำหมีต¹ และธีรัช เลาห์วีระพานิช²

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต, nattawut.tb.159@gmail.com

² อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรครุศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต, teerus.l@rsu.ac.th

บทคัดย่อ

บทประพันธ์เพลง “เลิร์นนิ่ง” สำหรับวงแจ๊สออร์เคสตรา มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์บทเพลงที่สะท้อนความรู้สึกของผู้ประพันธ์ในช่วงเวลาที่ได้ศึกษาระดับปริญญาโท ณ วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ได้เรียนรู้และพบเจอสิ่งใหม่มากมาย ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในชีวิต และต้องใช้เวลาในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมซึ่งแตกต่างจากบ้านเกิดเป็นอย่างมาก ความรู้สึกกดดันเมื่อต้องอยู่ร่วมกับสภาพแวดล้อมที่ไม่คุ้นเคย ภาษาและประเพณีความเป็นอยู่ที่แตกต่างจากเดิม ทั้งหมดเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้ประพันธ์นำมาใช้ในการสร้างสรรค์บทประพันธ์เพลง เพื่อสะท้อนความรู้สึกเมื่อต้องเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ บทเพลงมีความยาว 7 นาที ประพันธ์โดยใช้เทคนิคการประพันธ์ดนตรีแจ๊สและดนตรีคลาสสิก การนำเสนอบทประพันธ์เพลงประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างสมบูรณ์ โดยจัดการแสดงเผยแพร่ครั้งแรกในงานแสดง มินิคอนเสิร์ต ครั้งที่ 9 บรรเลงโดยวงแจ๊สออร์เคสตราแห่งมหาวิทยาลัยรังสิต จัดเป็นผลงานสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการพัฒนาด้านวิชาการดนตรี

คำสำคัญ: เลิร์นนิ่ง, แจ๊สออร์เคสตรา, การประพันธ์เพลง

ABSTRACT

Music Composition “Learning” for Jazz Orchestra, aimed to create the original jazz tune the song that reflect the composer’s feelings during the time of pursuing his master degree at the conservatory of music, Rangsit University. The composer have a chance to learn and face new experiences which is a big change in his life. It takes time for the composer to adjust to an unfamiliar society that is totally different from his hometown. The feeling of pressure when dealing with the unfamiliar surroundings and the differentiations of various living traditions are inspirations for the composer to compose this song to reflect the feeling of the composer once he faced the problems. The composition is approximately seven minutes long. It is composed by using combination of jazz and classical music composition techniques. Presentation of this composition had followed its objectives, the first published was in Monday Night Live Part IX had been played by RSU Jazz Orchestra. This tune is a creative work that is beneficial to the education and development of Thai music industry.

Keywords: Learning, Jazz Orchestra, Composition

1. บทนำ

บทประพันธ์เพลง “เลิรน์นิง” สำหรับวงแจ๊สออร์เคสตรา เป็นบทประพันธ์ในรูปแบบดนตรีพรรณนา (Program Music) ที่สื่อถึงภาพ เสียง เรื่องราว บรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ได้พบเจอ รวมถึงแรงบันดาลใจที่สะท้อนความรู้สึก ถึงการเรียนรู้สิ่งใหม่สำหรับผู้ประพันธ์ได้ประสบจากช่วงเวลาที่ยังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ณ วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้ประพันธ์ต้องปรับตัวหลายด้าน ทั้งด้านสังคม ทั้งเรื่องภาษา ประเพณีความเป็นอยู่ การอยู่ร่วมกับคนหมู่มาก ฯลฯ ผู้ประพันธ์มีนิสัยขาดความมั่นใจและไม่กล้าแสดงออก จนก่อให้เกิดความกดดัน ทำให้หลายสิ่งหลายอย่างติดขัด และโดนตำหนิจนกลายเป็นปมด้อยที่ตรึงใจแก่ผู้ประพันธ์ เมื่อเวลาผ่านไป ผู้ประพันธ์ได้พยายามปรับตัวเพื่อที่จะอยู่ร่วมกับสังคมที่ต่างไปจากถิ่นกำเนิด พร้อมกับการปรับทัศนคติที่จะเรียนรู้ รวมถึงพิสูจน์ตนเอง เพื่อก้าวผ่านอุปสรรคต่าง ๆ จากเรื่องราวบรรยากาศเหล่านี้ผู้ประพันธ์จึงออกแบบดนตรีให้มีลักษณะดังเคียริคเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการบรรยายเรื่องราวความรู้สึกที่เผชิญการเรียนรู้ และการฝ่าฟันอุปสรรคดังกล่าว โดยบูรณาการแนวคิดดนตรีแจ๊ส และดนตรีคลาสสิกมาเป็นแนวทางการประพันธ์ โดยกำหนดลักษณะดนตรีอยู่ในรูปแบบดนตรีแจ๊สร่วมสมัย (Contemporary jazz)

จากประสบการณ์และแรงบันดาลใจข้างต้น ผู้ประพันธ์ได้รวบรวมเรื่องราวต่าง ๆ ผสมกับการเรียนรู้ครั้งใหม่สำหรับผู้ประพันธ์ได้รับ นำมาซึ่งผลงานการสร้างสรรคบทประพันธ์ครั้งนี้ จากการศึกษาและวิเคราะห์ทั้งทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เทคนิคการประพันธ์ ศึกษาผลงานการประพันธ์ของศิลปินดนตรีแจ๊สและดนตรีคลาสสิก เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการประพันธ์ผสมผสานกับเนื้อหาบทประพันธ์สอดคล้องกับความรู้สึกและประสบการณ์ที่ได้ประสบกลับกรองเป็นบทประพันธ์เพลง “เลิรน์นิง” สำหรับวงแจ๊สออร์เคสตรา

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อสร้างสรรค์บทประพันธ์เพลงแจ๊สสำหรับวงแจ๊สออร์เคสตรา
- 2.2 เพื่อเผยแพร่บทประพันธ์เพลงสู่สาธารณชน

3. แนวทางการประพันธ์เพลง

เพื่อให้บทประพันธ์เพลงสามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกจากเรื่องราวที่ผู้ประพันธ์ได้รับแรงบันดาลใจ และความเหมาะสมของลักษณะทางดนตรีที่บรรเลงโดยวงดนตรีแจ๊สออร์เคสตรา ผู้ประพันธ์คำนึงถึงช่วงทำนองตามความรู้สึก เพื่อมุ่งหวังให้บทประพันธ์สอดคล้องกับความตั้งใจ ทั้งนี้ ผู้ประพันธ์ได้วางวิธีดำเนินการประพันธ์ แนวคิดการประพันธ์ โครงสร้างบทประพันธ์ รูปแบบการนำเสนอ รวมไปถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบทประพันธ์

3.1 โครงสร้างบทประพันธ์เพลง

บทเพลงนี้ประพันธ์อยู่บนสังคีตลักษณ์สองตอนแบบ AB โดยกำหนดรูปแบบการเรียบเรียงดนตรีแจ๊สแบ่งออกเป็น 3 ท่อน ดังนี้ **ท่อนที่ 1** นำเสนอช่วงนำ (Introduction) ทำนองหลัก A และทำนองหลัก B ช่วงเชื่อมที่ 1 (Transition) และช่วงเชื่อมที่ 2 **ท่อนที่ 2** นำเสนออิมโพรไวส์โดยทอม โบน (Improvisation) ช่วงเชื่อมที่ 3 อิมโพรไวส์โดยกลองชุด และช่วงเชื่อมที่ 4 **ท่อนที่ 3** นำเสนอทำนองหลัก A' ช่วงเชื่อมที่ 5 และช่วงออกจบ (Outro) ตามรายละเอียดที่แสดงไว้ที่ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 โครงสร้างของบทประพันธ์

โครงสร้าง	การนำเสนอ	ห้องที่	จุดเชื่อม	
ตอนที่ 1	ช่วงนำ	1-28	A-C	
	ทำนองหลัก A	29-48	D	
	ทำนองหลัก B	49-70	E	
	ช่วงเชื่อมที่ 1	71-86	F-G	
	ช่วงเชื่อมที่ 2	87-107	H-I	
ตอนที่ 2	อิมโพรไวส์โดยทอมโบน	ช่วงที่ 1	108-139	J-K
		ช่วงที่ 2	140-155	L
	ช่วงเชื่อมที่ 3	156-164	M	
	อิมโพรไวส์โดยกลองชุด	165-169	N	
	ช่วงเชื่อมที่ 4	170-192	O-P	
	ตอนที่ 3	ทำนองหลัก A'	193-207	Q
ช่วงเชื่อมที่ 5		208-217	R	
ช่วงออกจบ		218-238	S	

3.2 แนวคิดเบื้องต้นสำหรับการสร้างสรรค์บทประพันธ์เพลง

แนวคิดเริ่มแรกผู้ประพันธ์วางโครงสร้างเบื้องต้นของบทประพันธ์เพลงในลักษณะการแบ่งช่วงต่าง ๆ และวางรายละเอียด รวมถึงความเข้มของเสียงเพื่อให้บทประพันธ์เพลงมีท่วงทำนองความยืดหยุ่นของอารมณ์ที่แตกต่างพร้อมกับสอดแทรกทฤษฎีเบื้องต้นในการวางแผนการประพันธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์สำหรับกำหนดขอบเขต ทั้งนี้ช่วงทำนองที่ปรากฏอยู่ในบทประพันธ์เพลง สามารถแสดงให้เห็นนักดนตรีเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของบทประพันธ์เพลง การปรับวงในการฝึกซ้อมเพื่อให้การดำเนินการบรรเลงให้ไปในทิศทางเดียวกัน ช่วงทำนองต่าง ๆ สามารถแบ่งออกได้ ดังนี้ (ตัวอย่างที่ 1)

เทคนิคการซ้อนชั้นทำนอง (Stratification) คือการนำเอาเนื้อดนตรีที่มีความแตกต่างกันมากมาเรียงซ้อนกัน โดยปกติเทคนิคนี้มักจะหมายถึงการเรียงซ้อนกันของเนื้อดนตรีในแนวอน บทประพันธ์เพลงที่ใช้เทคนิคนี้จะมีการเปลี่ยนรูปแบบเนื้อดนตรีค่อนข้างชัดเจน และบางครั้งก็เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบลับพลัน การซ้อนชั้นทำนอง ถือเป็นเทคนิคสำคัญของการกำหนดรูปร่างและทิศทางของบทประพันธ์เพลง ซึ่งมักจะไม่ใช่การกำหนดรูปร่าง และทิศทางด้วยเคเนตซ์ รวมถึงการดำเนินของคอร์ดและการเปลี่ยนท่วงทำนอง (ณรงค์ฤทธิ์ ชรรณบุตร, 2552 : 116)

ช่วงนำ ห้องที่ 16-23 จุดซ้อม B ผู้ประพันธ์ใช้เทคนิคการซ้อนชั้นทำนอง สร้างทำนองออสตินาโตโดยใช้บันไดเสียง G เนเจอร์สามไมเนอร์ รูปแบบเคลื่อนที่การซ้อนชั้นทำนองมีทั้งหมด 4 ชั้น ดังนี้ **ชั้นที่ 1** ใช้โน้ตเพดัล G เป็นฐาน ซึ่งทำหน้าที่เป็นโน้ตโทนิค บรรเลงโดยดับเบิลเบส และกำหนดคีย์ให้กลองชุดบรรเลงในลักษณะจังหวะเดียวกัน **ชั้นที่ 2** ใช้ทำนองออสตินาโตที่ดำเนินมาตั้งแต่ช่วงนำ กำหนดคีย์ให้บรรเลงโดยกีตาร์ และเปียโน **ชั้นที่ 3** นำทำนองออสตินาโต จากห้องที่ 12-14 กลับมาใช้ซ้ำอีกครั้ง กำหนดคีย์ให้บรรเลงโดยทรัมเป็ตตำแหน่งที่ 3-4 **ชั้นที่ 4** ใช้เทคนิคการเลียน (Imitation) ระหว่างสองแนวทำนอง เมื่อเล่นซ้อนกันจะทำให้ทำนองออสตินาโตมีความหนาแน่นขึ้น ที่ละน้อยจากเสียงเบาไปดัง (ตัวอย่างที่ 3)

ตัวอย่างที่ 3 การซ้อนชั้นทำนองของออสตินาโต ห้องที่ 16-19

Even 8th ♩ = 142

76
Alt. Sax.1
Ten. Sax.1
4
P (เทคนิคการเลียน)
cresc.
Alt. Sax.2
Ten. Sax.2
3 (ออสตินาโต)
Cup mute
p
mf
p
Tpt. 3
Tpt. 4
p
Tbn. 3
Bari. Sax.
p
cresc.
B. Tbn.
p
cresc.
2
Gt.
Pno.
P (โน้ตเพดัล)
cresc.
1
Db.
p
cresc.
Dr.
p
cresc.

ช่วงนำ ห้องที่ 25-28 จุดเชื่อม C ประพันธ์โดยใช้เทคนิคเบลล์โทน เปรียบเสมือนเสียงระฆังที่ค่อย ๆ ไล่เสียงในจังหวะที่แตกต่างกันโดยมีการไล่เสียง 7 ลำดับ ผู้ประพันธ์ใช้กลุ่มโน้ตในคอร์ด A7^(b9) มาเป็นองค์ประกอบในการสร้างทำนองเบลล์โทน ในขณะที่เดียวกันผู้ประพันธ์กำหนดให้ดับเบิลเบสบรรเลงสนับสนุนทำนองต่อเนื่องพร้อมกับการเคลื่อนที่ที่ทำนองเบลล์โทน (ตัวอย่างที่ 4)

ตัวอย่างที่ 4 เทคนิคเบลล์โทน ห้องที่ 25-28

C Even 8th ♩ = 142

ทำนองหลัก A ห้องที่ 28-44 จุดเชื่อม D กำหนดให้บรรเลงโดยทอมโบนตำแหน่งที่ 1-3 ประพันธ์ทำนองโดยใช้การพัฒนาโมติฟ หมายเลขที่ 1 ห้องที่ 28-32 เป็นแนวคิดโมติฟหลัก หมายเลขที่ 2 ห้องที่ 32-36 การพัฒนาโมติฟครั้งที่ 1 หมายเลขที่ 3 ห้องที่ 36-40 การพัฒนาโมติฟครั้งที่ 2 หมายเลขที่ 4 ห้องที่ 40-44 การพัฒนาโมติฟครั้งที่ 3 ประโยคสรุปทำนอง จากวิธีการดังกล่าวผู้ประพันธ์มุ่งหวังให้ผู้ฟังจดจำทำนองได้ง่าย โดยใช้การดำเนินคอร์ดการสร้างทำนองหลัก A และการสอดประสานทำนองอยู่บนบันไดเสียง D ฮาร์โมนิกไมเนอร์ (ตัวอย่างที่ 5)

ตัวอย่างที่ 5 การพัฒนาทำนองและการดำเนินคอร์ดของทำนองหลัก A

Even 8th ♩ = 142 **D** 1 แนวคิดโมทีฟหลัก

28 $A^7(b9sus4)$ $B^b(maj7)$ $A^7(b9)$

34 Gm^9 $Em^7(b5)$ Eb^7 Dm^9/A $B^b(maj7)(#11)$ $A^7(b9)$ $B^b(maj7)$

40 $F^b(maj7)(#5)$ $Em^7(b9)$ $A^7(b9sus4)$ $D^7(b9)$ G^7 $E^b(maj7)$ B^b7/D $G^7(b9)$

3 การพัฒนาโมทีฟครั้งที่ 2

2 การพัฒนาโมทีฟครั้งที่ 1

4 การพัฒนาโมทีฟครั้งที่ 3 (ประโยคสรุปทำนอง)

ทำนองหลัก B ห้องที่ 48-70 จุดเชื่อม E การประพันธ์ทำนองหลัก B กำหนดให้บรรเลงโดยทริมเป็ต ตำแหน่งที่ 1-4 ผู้ประพันธ์พัฒนาทำนองมาจากช่วงนำห้องที่ 5-7 นำมาพัฒนาในรูปแบบเทคนิคการปรับโน้ต (Transformation) หมายเลขที่ 1 ห้องที่ 48-50 เป็นโมทีฟหลัก หมายเลขที่ 2 ห้องที่ 56-58 ใช้เทคนิคการปรับโน้ต ทำนองครั้งที่ 1 หมายเลขที่ 3 ห้องที่ 64-66 การปรับโน้ตทำนองครั้งที่ 2 (กรอบสี่เหลี่ยมที่แสดง) ห้องที่ 52-54 ห้องที่ 60-62 และห้องที่ 68-70 แม้ว่าจะไม่ใช้หลักการเดียวกันในวิธีการปรับโน้ต อย่างไรก็ตาม ผู้ประพันธ์ได้นำ โมทีฟหลักมาพัฒนาต่อยอดในรูปแบบการพัฒนาลักษณะจังหวะสำหรับการสร้างทำนองประโยคของทำนองหลัก B (ตัวอย่างที่ 6)

ตัวอย่างที่ 6 การพัฒนาทำนองและการดำเนินคอร์ดของทำนองหลัก B

Even 8th ♩ = 142 **E** 1 โมทีฟหลัก

48 $G^7(b9)$ Cm^{11} C^9 Fm^9

55 B^b7 G^7 Fm^7 $A^b(maj7)$ Gm^{11} Fm^9

63 $A^7(b9)$ Dm^{11} $B^b(maj7)(#11)$ E^b7 $A^b(maj7)$

2 การปรับโน้ตครั้งที่ 1

3 การปรับโน้ตครั้งที่ 2

การพัฒนาลักษณะจังหวะครั้งที่ 1

การพัฒนาลักษณะจังหวะครั้งที่ 2

3.4 การประพันธ์บทเพลง “เลิร่ณนิง” ในท่อนที่ 2

นำเสนอการอิมโพรไวส์โดยผู้บรรเลงเดี่ยวท롬โบน และกลองชุด สามารถอธิบายพอสังเขป ดังนี้ การอิมโพรไวส์โดยท롬โบน ในห้องที่ 108-155 จุดซ้อม J-L ในกุญแจเสียง C ไมเนอร์ แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ช่วงที่ 1 กำหนดให้บรรเลง 2 รอบ ตั้งแต่ห้องที่ 108-139 ช่วงที่ 2 กำหนดให้บรรเลง 1 รอบ ตั้งแต่ห้องที่ 140-155 ตัวอย่างที่ 7-8)

ตัวอย่างที่ 7 การดำเนินคอร์คิมโพรไวส์โดยท롬โบน ช่วงที่ 1

J Even 8th ♩ = 142

108 Cm⁷ Fm⁹

Tbn. 2

112 G^{7(b9)} Cm⁷ A^{7(b9)}

116 Dm⁷ E^bmaj⁷

120 Fm⁹ G^{7(b9)}

ตัวอย่างที่ 8 การดำเนินคอร์คิมโพรไวส์โดยท롬โบน ช่วงที่ 2

L Even 8th ♩ = 142

140 Cm⁷ B^bmaj⁷

Tbn. 2

144 A^{7(b9)} Dm⁷

148 E^bmaj⁷ B^bmaj⁷

152 A^{7(b9)} Dm⁷ End Solo.

การอิมโพรไวส์โดยกลองชุด ในห้องที่ 165-169 จุดเชื่อม N บรรเลงเดี่ยวบนฐานทำนองวนซ้ำ ซึ่งกำหนดให้ บรรเลงโดยเทเนอร์แซกโซโฟนตำแหน่งที่ 1-2 ทروมโบนตำแหน่งที่ 1-2 กีตาร์ เปียโน และดับเบิลเบส (ตัวอย่างที่ 9)

ตัวอย่างที่ 9 อิมโพรไวส์โดยกลองชุด บนฐานทำนองวนซ้ำ

N Even 8th ♩ = 142

Drum Solo - On Cue.

3.5 การประพันธ์บทเพลง “เลิร่ณนิง” ในตอนที่ 3

นำเสนอทำนองหลัก A' มีความแตกต่างจากทำนองหลัก A โดยเพิ่มความหนาแน่นมากขึ้นโดยใช้การเกลาลเสียงประสานทำนองหลักแบบไดอาโทนิคแอฟโพรช เป็นรูปแบบการเคลื่อนที่ขนานทำนอง

ช่วงเชื่อมที่ 5 ห้องที่ 213-217 จุดเชื่อม R ประพันธ์โดยใช้การสอดประสานรับทำนองมีรายละเอียด ดังนี้ **หมายเลขที่ 1** ห้องที่ 213-215 ผู้ประพันธ์สร้างแนวทำนองบันไดเสียงในโหมด A มิกโซลิเดียน b9 b13 โดยเน้นเสียงโน้ตจิงหวะสองสาม และสี่ยก กำหนดให้บรรเลงโดยกลุ่มแซกโซโฟน และกีตาร์ ขณะเดียวกัน ห้องที่ 213-216 ใช้การเน้นย้ำจิงหวะสองสาม และสี่ยกเช่นกัน กำหนดให้บรรเลงโดยทروมโบนตำแหน่งที่ 1-2 เบสทروมโบน และเปียโน จากนั้นลากเสียงโน้ตในคอร์ดด้วยการเน้นเสียงหนักแน่น (ในกรอบสี่เหลี่ยม) ต่อมาห้องที่ 214-215 ใช้การเน้นย้ำจิงหวะที่ 1 จากดับเบิลเบสและกลองชุด **หมายเลขที่ 2** ห้องที่ 216-217 ผู้ประพันธ์ได้นำทำนองจากช่วงนำ ห้องที่ 5-7 กลับมาใช้ซ้ำอีกครั้ง เพื่อเป็นทำนองปิดท้ายช่วงเชื่อมที่ 5 และเป็นทำนองช่วงออกจบ กำหนดให้บรรเลงโดยนทรมเป็ตตำแหน่งที่ 1-4 ขณะเดียวกันทروมโบนตำแหน่งที่ 1-2 ใช้เทคนิคการสไลด์ซ้อนทับอีกทีหนึ่งโน้ตขึ้นคู่ 3 (ตัวอย่างที่ 10)

ตัวอย่างที่ 10 การสอดรับทำนอง ช่วงเชื่อมที่ 5 ห้องที่ 213-217

Even 8th ♩ = 142 **1**

ช่วงออกจบ ห้องที่ 234-238 จุดเชื่อม S เป็นช่วงปิดจบ ซึ่งผู้ประพันธ์ใช้ทำนองช่วงนำมาเป็นทำนองปิดจบด้วยความดังมาก กำหนดบรรเลงโดยอัลโตแซกโซโฟนตำแหน่งที่ 1-2 เทเนอร์แซกโซโฟนตำแหน่งที่ 1-2 และทรัมเป็ตตำแหน่งที่ 1-4 โดยใช้เสียงขาดในห้องที่ 235 จังหวะที่ 1 และลากเสียงโน้ตในคอร์ด Dm7 จังหวะที่ 3 โดยใช้การควบคุมเสียงการเน้นหนักที่ sfz (Sforzando) ไปถึงดังมาก และจบด้วยการเน้นเสียงจังหวะที่ 1 ของเข็บบีต 1 ขึ้นต่อมาผู้ประพันธ์ใช้การดำเนินเสียงประสานแบบไลน์คliche (Line Cliche) เป็นการเคลื่อนที่ต่ำลงทีละครั้งเสียงจากโน้ต D Db C B Bb ตามลำดับ (ในกรอบสี่เหลี่ยม) เพื่อส่งจบบทประพันธ์อย่างสมบูรณ์ (ตัวอย่างที่ 11)

ตัวอย่างที่ 11 ช่วงปิดจบบทประพันธ์ ห้องที่ 234-238

Even 8th ♩ = 142 **ทำนองจากท่อนนำ**

4. สรุปบทประพันธ์

บทประพันธ์เพลง “เลิรน์นิง” สำหรับวงแจ๊สออร์เคสตรา มีความยาว 7 นาที เป็นบทประพันธ์เพลงแจ๊สที่สร้างสรรค์ โดยการผสมผสานแนวคิดดนตรีแจ๊ส กับดนตรีคลาสสิก สามารถอธิบายด้านทฤษฎีดนตรีของทุกแบบแผนที่ผสมผสานอยู่ในบทประพันธ์นี้ได้ ทั้งเรื่อง แนวคิดการใช้เทคนิคออสตินาโต การซ้ำทำนอง การเลียน การปรับโน้ต การซ้อนชั้นทำนอง การวางโน้ตเพคิล การใช้ระบบกลุ่มไดอาโทนิคและโมค รวมถึงเรื่องราวที่สอดคล้องกับบทประพันธ์ สามารถสรุปแนวคิดที่ใช้สำหรับการประพันธ์เพลง โดยแบ่งออกเป็น 3 ท่อน ดังนี้

ท่อนที่ 1 ประกอบด้วย 5 ช่วง ได้แก่ 1) ช่วงนำ นำเสนอแนวทำนองออสตินาโต การสอดรับทำนอง การซ้อนชั้นทำนอง และเทคนิคเบลล์โทน สะท้อนถึงประสบการณ์และการเรียนรู้ครั้งใหม่ 2) ทำนองหลัก A ใช้การพัฒนาโมทีฟในการสร้างประโยคทำนองด้วยบันไดเสียง D ฮาร์โมนิกไมเนอร์ และมีเนื้อดนตรีสอดประสานในรูปแบบหลากหลาย สะท้อนปัญหาและอุปสรรค 3) ทำนองหลัก B นำโมทีฟจากทำนองช่วงนำ มาพัฒนาในรูปแบบการปรับโน้ต สอดทำนองพื้นหลังกับทำนองหลัก B ในรูปแบบถาม-ตอบ สะท้อนถึงการปรับตัว การสื่อสารที่แตกต่างไปจากถิ่นกำเนิด 4) ช่วงเชื่อมที่ 1 นำเสนอด้วยเทคนิคการซ้อนชั้นทำนอง ด้วยชั้นทำนองออสตินาโต และชั้นทำนองอื่นๆ สะท้อนถึงความวุ่นวายในเมืองหลวง 5) ช่วงเชื่อมที่ 2 นำเสนอการสอดรับแนวทำนองโน้ตเพคิล และแนวทำนองออสตินาโต รวมถึงใช้ทอมสามจากกลองชุด

ท่อนที่ 2 ประกอบด้วย 4 ช่วง ได้แก่ 1) อิมโพรไวส์โดยทอมโบน กำหนดให้บรรเลงนำโดยทอมโบน อิมโพรไวส์ ร่วมกับทำนองสอดรับประกอบพื้นหลัง สะท้อนถึงความกล้าแสดงออกที่มากขึ้น 2) ช่วงเชื่อมที่ 3 ประพันธ์ทำนองด้วยการพัฒนาโมทีฟ 3) อิมโพรไวส์โดยกลองชุด กำหนดให้บรรเลงนำโดยกลองชุดอิมโพรไวส์บนทำนองวนซ้ำ 4) ช่วงเชื่อมที่ 4 นำเสนอโน้ตเพคิลพร้อมการสอดรับทำนอง และเทคนิคการซ้อนชั้นทำนอง สะท้อนถึงความตึงเครียดจากงานเรียนที่หนักหน่วงกับขอบเขตระยะเวลาที่กำหนด ขณะเดียวกันสอดแทรกด้วยชั้นทำนองทอมโบนสะท้อนถึงทำนองกำลังใจที่ได้จากครอบครัว

ท่อนที่ 3 ประกอบด้วย 3 ช่วง ได้แก่ 1) ทำนองหลัก A' เพิ่มความหนาแน่นด้วยการวางเสียงประสานทำนองหลัก โดยใช้การเคลาแบบไดอาโทนิคแอฟโพรซ สะท้อนถึงปัญหา และอุปสรรคที่เพิ่มมากขึ้น 2) ช่วงเชื่อมที่ 5 นำเสนอโดยการสอดรับแนวทำนอง 3) ช่วงออกจบ นำเสนอด้วยโน้ตเพคิลพร้อมกับทำนองออสตินาโต และเทคนิคการซ้อนชั้นทำนองจากเสียงเบา และค่อย ๆ เพิ่มไปยังเสียงดังที่สุด สะท้อนถึงบทสรุปเรื่องราวและประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ในช่วงเวลาที่ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ณ วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต

5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เรื่องบทประพันธ์เพลง “เลิรน์นิง” สำหรับวงแจ๊สออร์เคสตรา ได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยนำแนวคิดและวิธีการประพันธ์ ผสมผสานระหว่างดนตรีคลาสสิก และดนตรีแจ๊ส จัดได้ว่าเป็นบทเพลงสร้างสรรค์รูปแบบและลีลาการประพันธ์เพลงดนตรีรูปแบบใหม่ เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาและพัฒนาวิชาการด้านดนตรีของไทยให้กว้างยิ่งขึ้น ทั้งยังเผยแพร่บทประพันธ์เพลงออกสู่สาธารณชนจำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 งานแสดง Monday Night Live Part IX เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 ณ อาคารศาลาดนตรีสุริยเทพ วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต บรรเลงโดยวงแจ๊สออร์เคสตราแห่งมหาวิทยาลัยรังสิต (RSU Jazz-

Orchestra) ควบคุมวงโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานุภาพ คำมา ผู้เข้าชมประมาณ 500 คน และเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ สามารถรับชมการแสดงสามารถสแกน QR Code (รูปที่ 1)

รูปที่ 1 งานแสดง Monday Night Live Part IX

ครั้งที่ 2 งานแสดง Graduate Recital: Nattawut Mathamit จัดตั้งวงด้วยความร่วมมือจากนักศึกษาจาก 3 มหาวิทยาลัย ได้แก่ 1) มหาวิทยาลัยรังสิต 2) มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เผยแพร่ในรูปแบบออนไลน์ผ่านเฟสบุ๊ค: Trombone's SlideMan เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2564 สามารถรับชมการแสดงสามารถสแกน QR Code (รูปที่ 2)

รูปที่ 2 งานแสดง Graduate Recital: Nattawut Mathamit

เอกสารอ้างอิง

ณรงค์ฤทธิ์ ธรรมบุตร. (2552). *การประพันธ์เพลงร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

ณรงค์ฤทธิ์ ธรรมบุตร. (2553). *อรรถาธิบายและบทวิเคราะห์บทเพลงที่ประพันธ์โดย ณรงค์ฤทธิ์ ธรรมบุตร*.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

ธีรัช เลาหวิระพานิช. (2562). *ทฤษฎีดนตรีแจ๊สและการอิมโพรไวส์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัชรดาวิ.

ธีรัช เลาหวิระพานิช. (2564). *แจ๊ส : สุนทรียภาพแห่งเสียงเสรี*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัชรดาวิ.

Ligon, B. (2001). *Jazz Theory Resources*. Texas: Houston Publishing, Inc.

Pease, T. (2003). *Jazz Composition: Theory and Practice*. Boston: Berklee Press.